

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W RACZKACH ZA 2012 ROK

I ORGANIZACJA DZIAŁALNOŚCI GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ

Zadania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Raczkach określa statut, ustawy oraz akty wykonawcze do ustaw. Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje zadania wynikające bezpośrednio z ustawy:

- o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. (tekst jednolity Dz. U. z 2009r. Nr 175, poz. 1362),
- o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych z dnia 27 sierpnia 1997 r. (t.j. Dz. U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721 z późn. zm.),
- o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych z dnia 27 sierpnia 2004 r. (t.j. Dz. U. z 2008 r., Nr 164, poz. 1027 późn. zm.),
- o ustanowieniu wieloletniego programu "Pomoc państwa w zakresie dożywiania" z dnia 29 grudnia 2005 r. (Dz. U. z 2005 r. Nr 267 poz. 2259 z późn. zm.),
- o finansach publicznych z dnia 27 sierpnia 2009 r. (Dz. U. z 2009 r. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.),
- o dochodach jednostek samorządu terytorialnego z dnia 13 listopada 2003 r. (t.j. Dz. U. z 2010 r. Nr 80, poz. 526 z późn. zm.),
- o prawie zamówień publicznych z dnia 29 stycznia 2004 r. (t.j. Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 z późn. zm.),
- o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 17 grudnia 1998 r. (t.j. Dz. U. 2009r. Nr 153, poz. 1227),
- o systemie ubezpieczeń społecznych z dnia 13 października 1998 r. (t.j. Dz. U. z 2009 r. Nr 205, poz. 1585 z późn. zm.),
- o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 r. (Dz. U. z 2005 r. Nr 180 poz. 1493 z późn. zm.),
- o zatrudnieniu socjalnym z dnia 13 czerwca 2003 r. (t.j. Dz. U. z 2011 r. Nr 43 poz. 225 z późn. zm.),
- o dodatkach mieszkaniowych z dnia 21 marca 2001 r. (Dz. U. z 2001 r. Nr 71 poz. 734 z późn. zm.),
- o świadczeniach rodzinnych z dnia 28 listopada 2003 r. (t.j. Dz. U. 2006.139.992 z późn. zm.)
- o pomocy osobom uprawnionym do alimentów z dnia 7 września 2007 r. (t.j. Dz. U. 2012.1228 z późn. zm.)

oraz aktów wykonawczych do ww. ustaw.

Zadania w zakresie pomocy społecznej, rodzaje świadczeń, zasady i tryb ich udzielania oraz organizację pomocy społecznej określa ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U. z 2013r, poz. 182) oraz akty wykonawcze do tej ustawy.

Pomocy społecznej udziela się osobom i rodzinom w szczególności z powodu (art.7):

1. ubóstwa;
2. sieroctwa;
3. bezdomności;
4. bezrobocia;
5. niepełnosprawności;
6. długotrwałej lub ciężkiej choroby;
7. przemocy w rodzinie;
- 7a. potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi;
8. potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności;
9. bezradności w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych;
10. trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy;
11. trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;
12. alkoholizmu lub narkomanii;
13. zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej;
14. klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Prawo do świadczeń przysługuje:

1. osobie samotnie gospodarującej, której dochód nie przekracza kwoty 542 zł (tzw. „kryterium dochodowe osoby samotnie gospodarującej”);
2. osobie w rodzinie, w której dochód na jedną osobę nie przekracza kwoty 456 zł (tzw. „kryterium dochodowe na osobę w rodzinie”).

Kryteria dochodowe podlegają weryfikacji co 3 lata z uwzględnieniem wyniku badań prognozy interwencji socjalnej. Ostatnia weryfikacja kryteriów dochodowych nastąpiła z dniem 1 października 2012 roku - Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 17 lipca 2012 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej (Dz. U. z 2012r. poz. 823).

Ustawa o pomocy społecznej nakłada na gminę obowiązek udzielania pomocy osobom i rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej. Pomoc społeczna może być świadczona w formie pieniężnej i niepieniężnej, a podstawą przyznania pomocy - niezależnie od formy - jest przeprowadzenie wywiadu środowiskowego i wydanie na tej podstawie stosownej decyzji. Pomoc społeczna może zostać udzielona z urzędu, jednak przeprowadzenie wywiadu środowiskowego zazwyczaj poprzedzone jest podaniem wnioskodawcy o pomoc, do podania zgodnie z art. 107 ust. 5b ustawy o pomocy społecznej powinny zostać załączone dokumenty potwierdzające sytuację dochodową i osobistą rodziny.

II WYKORZYSTANIE ŚRODKÓW FINANSOWYCH W 2012 ROKU.

Wydatki Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej **na świadczenia społeczne w 2012 r. zamknęły się w łącznej kwocie 2.593 071,96 zł**, w tym:

1) zadania z zakresu pomocy społecznej	490 423,55 zł
2) świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego, składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego oraz składka na ubezpieczenie zdrowotne od świadczeń rodzinnych	2 044 209,63 zł
3) na dodatkowe zadanie GOPS tj. wypłatę dodatków mieszkaniowych	58 438,78 zł

Tabela nr 1. Wykonanie budżetu Ośrodka Pomocy Społecznej za 2012 r. (w zł)

Rozdział	Nazwa	Razem PLAN w zł	Wykonanie w zł	Wykonanie w %
85202	Domy Pomocy Społecznej	252 306	215 278,56	73,42
85205	Zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy	1 000	530,00	53,00
85212	Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	2 033 981	2 025 340,43	99,58
85213	Składki na ubezpiecz. zdrowotne (od świadczeń rodzinnych)	5 570	5 569,20	99,99
85213	Składki na ubezpieczenia zdrowotne (od zasiłków stałych)	4 907	4 393,44	89,53
85214	Zasiłki i pomoc w naturze	67 500	64 365,43	95,36
85215	Dodatki mieszkaniowe	58 440	58 438,78	99,99
85216	Zasiłki stałe	57 666	52 631,71	91,27
85228	Usługi opiekuńcze	66 684	63 998,85	95,97
85295	Pozostała działalność/Program wieloletni „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”	93 000	89 225,56	95,94
85295	Pozostała działalność /Rządowy program wspierania niektórych osób pobierających świadczenia pielęgnacyjne/	13 300	13 300	100
Ogółem		2 654 354	2 593 071,96	97,69

Źródło: Dane GOPS w Raczkach

III ŚWIADCZENIA Z POMOCY SPOŁECZNEJ I ICH REALIZACJA

Według stanu na dzień 31.12.2012 r. gminę Raczki zamieszkiwało 6.252 mieszkańców. W 2012 roku z pomocy ośrodka udzielanej zgodnie z ustawą o pomocy społecznej skorzystało 133 rodziny tj. 484 osób w rodzinie (pod pojęciem rodziny należy rozumieć osoby samotnie gospodarujące lub osoby w rodzinie, które tworzą gospodarstwo domowe). Ogółem liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenie wyniosła 237.

W 2012 r. pracownicy socjalni przeprowadzili 370 wywiadów środowiskowych, rozeznając środowiska pod względem ich sytuacji rodzinnej, zawodowej, zdrowotnej, mieszkaniowej i materialnej. Ponadto przeprowadzono około 78 wywiadów na rzecz innych jednostek (m.in.: wywiady o dobrowolną alimentację, wywiady kontrolne w rodzinach zastępczych, wywiady na potrzeby PCPR-ów, komorników, sądów itp.).

Pomocy wyłącznie w postaci pracy socjalnej udzielono 26 rodzinom. Wydano 512 decyzji administracyjnych. Realizacja świadczeń z pomocy społecznej na terenie gminy z podziałem na miejscowość Raczki i pozostałe wsie przedstawia się następująco.

Tabela nr 2. Realizacja świadczeń z podziałem na miejscowość Raczki i pozostałe wsie

L.p.	Rodzaj świadczenia	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenia		
		OGÓŁEM	w Raczkach	na wsi
1.	Zasiłki stałe	16	5	11
2.	Zasiłki okresowe	28	15	13
3.	Zasiłki celowe	69	22	47
4.	Posiłki dla osób dorosłych oraz dzieci w szkole	117	12	105
5.	Zasiłki celowe na zakup posiłków lub żywności	60	21	39
6.	Świadczenie rzeczowe w postaci żywności	7	5	2
7.	Usługi opiekuńcze	4	4	0
8.	Składka zdrowotna	15	4	11

Zasiłki i pomoc w naturze z zakresu zadań własnych

W ramach zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym decyzją administracyjną przyznano pomoc dla 139 osób, ponadto wydano 1 decyzję odmowną. Wsparcia udzielono w formie:

- 1) zasiłku stałego,
- 2) składki zdrowotnej,
- 3) zasiłku okresowego,
- 4) zasiłku celowego oraz specjalnego zasiłku celowego,
- 5) usług opiekuńczych,
- 6) skierowania do domu pomocy społecznej i ponoszenia odpłatności za pobyt mieszkańca w tym domu.

Zasiłek stały jest świadczeniem udzielanym osobom pełnoletnim, niezdolnych do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnym do pracy (nieposiadającym uprawnień emerytalno – rentowych) i spełniającym kryteria dochodowe. Zasiłek stały stanowi uzupełnienie dochodu tych osób do kryterium ustawowego. Świadczenie jest zróżnicowane pod względem wysokości, zależnie od dochodu osoby samotnie gospodarującej lub dochodu na osobę w rodzinie, jego wysokość stanowi bowiem różnicę między owym kryterium, a dochodem osoby samotnie gospodarującej lub dochodem na osobę w rodzinie.

Składka zdrowotna - opłacana jest za osoby korzystające z pomocy w formie zasiłku stałego nie podlegające ubezpieczeniu zdrowotnemu z innego tytułu.

Zasiłki okresowe - w 2012 roku na realizację zadania własnego gminy w postaci zasiłków okresowych wydatkowano łącznie kwotę 36 567,83 zł. Wysokość zasiłku okresowego jest ściśle uregulowana przepisami ustawy o pomocy społecznej, stanowi różnicę między przyjętym kryterium, a posiadanym dochodem, uprawniającym do świadczeń z pomocy społecznej, przy czym ustalona minimalna gwarantowana wysokość tego świadczenia w roku 2012 wynosiła:

- dla osób samotnych - w wysokości 50% kwoty różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej (obecnie - od dnia 1 października 2012r - 542 zł), a faktycznie posiadanym dochodem;

- dla rodziny – w wysokości 50% kwoty różnicy między kryterium dochodowym rodziny (obecnie – od dnia 1 października 2012r - 456 zł na osobę w rodzinie), a faktycznie posiadanym dochodem.

Dodatkowo, aby ww. pomoc mogła być przyznana oprócz ubóstwa w rodzinie musi wystąpić przynajmniej jedna z przesłanek określona w art. 38 ust. 1 ustawy (długotrwała choroba, niepełnosprawność, bezrobocie itp.).

Zasiłki celowe - są to świadczenia przyznawane na podstawie art. 39 - 41 ustawy o pomocy społecznej w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej. W ramach tej formy pomocy ośrodek przyznaje pomoc w formie zasiłków celowych i celowych specjalnych. Zasiłki celowe są świadczeniami przyznawanymi w miesiącu złożenia kompletu dokumentów w związku z koniecznością zaspokojenia konkretnej potrzeby. Świadczenie ma charakter jednorazowy i jest wypłacane ze środków własnych gminy. Pomoc w formie zasiłków celowych przeznaczona była głównie na leczenie i zakup leków, zakup opału, podręczników szkolnych, zakup żywności, opału, odzieży, opłat za energię elektryczną, gaz i czynsz itp. Ustawa o pomocy społecznej daje również możliwość przyznania pomocy w formie świadczenia niepieniężnego. W ramach świadczeń w naturze 15 rodzinom przyznano świadczenia rzeczowe w postaci opału na zimę.

Zgodnie z art. 41 ustawy o pomocy społecznej osobie lub rodzinie, przekraczającym kryteria dochodowe, w **szczególnych okolicznościach** może być przyznany specjalny zasiłek celowy niepodlegający zwrotowi. Jego wysokość nie może jednak przekraczać odpowiednio kwoty kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub rodziny. Zasiłek ten jest również wypłacany ze środków własnych gminy. W 2012 roku dla 15 rodzin udzielono 18 specjalnych zasiłków celowych. W większości przypadków powodem udzielenia ww. pomocy była długotrwała - ciężka choroba jednego z członków rodziny.

Usługi opiekuńcze.

Usługi świadczone głównie u osób samotnych, chorych, niepełnosprawnych, wymagających pomocy osoby drugiej, którym rodzina nie była w stanie zapewnić specjalistycznej pomocy. Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem. Uchwałą Nr XXXI/157/10 z dnia 28 stycznia 2010r. określono szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, udzielane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Raczkach oraz szczegółowe zasady częściowego lub całkowitego zwolnienia z opłat oraz trybu ich pobierania.

Koszt 1 godziny usług opiekuńczych zgodnie z kalkulacją Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w 2012r. wynosił 15,13 zł. Usługami opiekuńczymi objęto 4 osoby, łącznie w wymiarze 1 613 godzin. Wydatki gminy z tyt. realizacji usług opiekuńczych wyniosły 63 998,85 zł. Odpłatność klientów za świadczone usługi pobierana była zgodnie z uchwałą Rady Gminy. Osoby korzystające z usług opiekuńczych ponoszą opłatę w zależności od posiadanych dochodów i sytuacji rodzinnej, zgodnie z Załącznikiem Nr 2 do Uchwały z dnia 28 stycznia 2010r. w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze (...). Pełną odpłatność za usługi ponosiła 1 osoba, 3 osoby na wniosek pracownika socjalnego lub własny było zwolnione z tego obowiązku. Do budżetu gminy na rachunek dochodów z tytułu odpłatności przekazano kwotę 5 393,81 zł.

Skierowania do domu pomocy społecznej

Kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu jest zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym. Do skorzystania z prawa pobytu w domu pomocy społecznej konieczne jest zaistnienie przesłanek określonych przepisami ustawy o pomocy społecznej: konieczność całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności; brak możliwości samodzielnego funkcjonowania przez osobę w codziennym życiu; brak możliwości zapewnienia tej osobie przez gminę niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych.

Obowiązani do wnoszenia opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej są w kolejności: mieszkaniec domu, a w przypadku osób małoletnich przedstawiciel ustawowy z dochodów dziecka; małżonek, zstępni przed wstępnymi; gmina z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej. Zgodnie z art. 61 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej w przypadku niewywiązywania się osób z obowiązku opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej, opłaty te zastępczo wnosi gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej. Gminie natomiast przysługuje prawo dochodzenia zwrotu poniesionych na ten cel wydatków.

Odpłatność za pobyt mieszkańca gminy w domu pomocy społecznej ciąży na gminie tylko wówczas, gdy on sam i osoby mu bliskie nie wnoszą takiej opłaty. Pobyt w DPS jest odpłatny do wysokości średniego miesięcznego utrzymania. W domu pomocy społecznej o zasięgu powiatowym średni miesięczny koszt utrzymania ustala starosta i ogłasza w wojewódzkim dzienniku urzędowym, nie później niż do 31 marca każdego roku. Miesięczny koszt utrzymania w 2012r. w domach pomocy społecznej w których przebywają mieszkańcy naszej gminy wynosił od 2.100 zł do 2.988 zł. Jeśli dochody pensjonariusza są zbyt niskie i nie wystarczają na comiesięczne opłaty, gmina musi wziąć na siebie to zobowiązanie w części lub w całości.

W okresie od 01.01.2012 r. do 31.12.2012 r. wydatki na DPS wyniosły 215 278,56 zł. W miesiącu lutym ubiegłego roku jedna osoba przebywająca w DPS zmarła. Na dzień 31.12.2012 r. w domach pomocy społecznej przebywało 8 mieszkańców skierowanych przez gminę. Domy pomocy społecznej w których przebywają mieszkańcy gminy to:

- Dom Pomocy Społecznej „JAWOR” w Jałowie – 1 osoba,
- Dom Pomocy Społecznej w Nowej Wsi Ełckiej – 2 osoby,
- Dom Pomocy Społecznej „Jaśki” w Olecku – 2 osoby,
- Dom Pomocy Społecznej „Kalina” w Suwałkach – 1 osoba,
- Dom Pomocy Społecznej „Tęczowy Dom” w Ełku – 1 osoba,
- Dom Pomocy Społecznej w Giżycku – 1 osoba,
- Dom Pomocy Społecznej „Lili” w Golubiach – 1 osoba (zmarła w lutym 2012r.)

Ponadto w miesiącu grudniu do Sądu Rodzinnego w Suwałkach został skierowany wniosek o umieszczenie jednej osoby w domu pomocy społecznej bez jej zgody, ponieważ pozostawienie jej w obecnej sytuacji bytowej, bez całodobowej opieki, jest niebezpieczne, gdyż zagraża jej życiu i zdrowiu. Obecnie sprawa jest w toku.

Tabela nr 3. Zadania własne w 2012 r.

Forma pomocy		Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w zł
Zasiłek stały - ogółem		16	144	52 631,71
<i>w tym dla:</i>	- osoby samotnie gospodarującej	14	130	48 769,00
	- osoby pozostającej w rodzinie	2	14	3 862,71
Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające zasiłek stały		14	134	4 393,44
Zasiłek okresowy - ogółem		29	101	36 567,83
<i>w tym przyznane z powodu</i>	- bezrobocia	16	59	20 936,00
	- długotrwałej choroby	9	33	11 685,00
	- niepełnosprawności	2	5	1 946,83
	- innych	2	4	2 000,00
Zasiłki celowe i w naturze - ogółem		86	96	27 797,60
<i>w tym</i>	- zasiłki celowe	54	60	12 755,10
	- specjalne zasiłki celowe	16	17	5 849,00
	- pomoc rzeczowa w formie opału	15	18	7 193,50
	- zasiłek z tyt. zdarzenia losowego	1	1	2 000,00
Usługi opiekuńcze		4	1 613	63 998,85
Sprawienie pogrzebu		0	0	0
Oплата za DPS		9	98	215 278,56

Źródło: Dane GOPS w Raczkach

Program wieloletni „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.

Zgodnie z treścią art. 3 ustawy z dnia 29 grudnia 2005 r o ustanowieniu programu wieloletniego "Pomoc państwa w zakresie dożywiania" (Dz. U. Nr 267, poz. 2259 z późn. zm.) oraz Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 7 lutego 2006 r. w sprawie realizacji programu wieloletniego "Pomoc Państwa w zakresie dożywiania" (Dz. U. Nr 25 poz. 186 z późn. zm.) w ramach programu realizowane są działania dotyczące w szczególności zapewnienia pomocy w zakresie dożywiania dzieciom do 7 roku życia, uczniom do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej, osobom i rodzinom znajdującym się w sytuacjach wymienionych w art. 7 ustawy o pomocy społecznej, w szczególności osobom samotnym, w podeszłym wieku, chorym lub niepełnosprawnym. Z pomocy w tej formie mogą skorzystać osoby, bądź rodziny których dochód nie przekracza odpowiednio 150% kwoty kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub rodziny.

W ramach ww. Programu w 2012 roku pomocą w formie posiłku objęto 119 dzieci ze szkół podstawowych, gimnazjum oraz szkół ponadgimnazjalnych. Z jednego gorącego posiłku dziennie skorzystało również 3 osoby dorosłe. Średni koszt jednego posiłku to około 2,15 zł. Ponadto 60 osobom przyznano świadczenie pieniężne na zakup żywności (ogólny koszt tych świadczeń to 33.440 zł), 15 osobom przyznano świadczenia rzeczowe w postaci

produktów żywnościowych (na kwotę 4.960 zł). Dodatkowo ze środków przeznaczonych na realizację programu wydatkowano 10.276,11 zł z przeznaczeniem na dowóz posiłków.

Plan w 2012 r. na realizację powyższego Programu (zakup posiłków, zasiłki celowe na zakup żywności, świadczenie rzeczowe w postaci produktów żywnościowych, dowóz posiłków) wyniósł ogółem **93.000 zł.** z czego **63.000 zł** to dotacja z budżetu państwa, a pozostała część czyli **30.000 zł** to środki własne gminy. Środki na realizację powyższego Programu ośrodek pomocy społecznej wykorzystał w 95,94%, tj. w kwocie 89.225,56zł.

Tabela nr 4. Środki finansowe wykorzystane na realizację Programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” w 2012r.

Program wieloletni „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”	Liczba osób którym decyz. przyzn. świadcz.	Plan na 2012 rok w zł	Kwota świadczeń w zł	Wskaźnik realizacji w %
RAZEM:	285	93 000	89 225,56	95,94
w tym:				
- posiłki – dzieci oraz osoby dorosłe	219	X	40 549,45	X
- świadcz. pieniężne na zakup żywności	60	X	33 440,00	X
- świadcz. rzeczowe w postaci produktów żywnościowych	6	X	4 960,00	X
- dowóz posiłków	X	X	10 276,11	X

Źródło: Dane GOPS w Raczkach

Tabela nr 5. Uczniowie korzystający z Programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” realizowanego w okresie od dnia 02.01.2012 r. do dnia 21.12.2012 r.

Lp.	Szkoła / miejscowość /	Liczba dzieci	Koszt posiłków w zł
1.	Gimnazjum w Raczkach	20	6 222,00
2.	Szkoła Podstawowa w Raczkach	59	15 354,90
3.	Szkoła Podstawowa w Jaśkach	5	1 555,50
4.	Szkoła Podstawowa w Kuriankach	5	1 555,50
5.	Szkoła Podstawowa we Wronowie	20	5 222,00
6.	Szkoła Podstawowa w Cimochach	2	981,00
7.	Specjalny Ośrodek Szkolno-Wych. dla Dzieci Słabowidzących W-wa	1	772,00
8.	Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy Nr 1 w S-ki	3	3 391,90
9.	Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy Nr 2 w S-ki	2	1 358,80
10.	ZSL i Z w Olecku	1	742,42
11.	Zespół Szkół Technicznych w Olecku	1	1912,00
12.	Osoby dorosłe	3	1 481,43
OGÓŁEM:		122	40 549,45

Źródło: Dane GOPS w Raczkach

Prawo do świadczeń opieki zdrowotnej

Zgodnie z **ustawą z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych** (tekst jednolity Dz. U. z 2008 r., Nr 164, poz.1027 późn. zm.) do zadań zleconych gminy należy wydawanie decyzji, o których mowa w art. 54 (potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej

przez okres 90 dni), w sprawach świadczeniobiorców innych niż ubezpieczeni spełniających kryterium dochodowe, o którym mowa w art. 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. W celu ustalenia sytuacji dochodowej i majątkowej świadczeniobiorcy, o którym mowa w ust. 2, przeprowadza się rodzinny wywiad środowiskowy na zasadach i w trybie określonych w przepisach o pomocy społecznej.

W 2012 r. wydano 6 decyzji (dla 5 osób) w sprawie potwierdzenia prawa do wyżej wymienionych świadczeń.

IV POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ

1. Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego (ZI) w Raczkach

Zespół Interdyscyplinarny – to zespół osób delegowanych ze środowisk profesjonalnych do koordynacji, standaryzacji, analiz i rozwiązywania lokalnych problemów przemocy w rodzinie. Zespół Interdyscyplinarny stanowią przedstawiciele służb gminnych, instytucji i organizacji działających w obszarze wsparcia społecznego. Działania Zespołu zmierzają do poprawy sposobów udzielania pomocy osobą doświadczającym przemocy ich najbliższemu otoczeniu poprzez kreowanie lokalnej polityki wobec problemu i wypracowywania procedur oraz standardów.

Głównym aktem prawnym regulującym kwestie w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, zasad postępowania wobec osób dotkniętych przemocą w rodzinie oraz zasad postępowania wobec osób stosujących przemoc w rodzinie jest ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005r., Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.). Wraz z wejściem w życie – dnia 1 sierpnia 2010r. – nowelizacji tejże ustawy pojawiły się nowe obowiązki i wytyczne dla tworzenia gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Działania te mają odbywać się głównie w ramach interdyscyplinarnej współpracy na rzecz przeciwdziałania przemocy na terenie Gminy Raczki.

Na podkreślenie zasługuje fakt, iż ustawa wprowadza również zmiany w innych istotnych aktach prawnych, a szczególnie w Kodeksie karnym (Dz. U. z 1997r. Nr 88, poz. 553, z późn. zm.). Wprowadzone zmiany dały nowe możliwości prawne, np. wobec sprawców przemocy w rodzinie stosuje się przewidziane w ww. ustawie środki mające na celu zapobieganie ich kontaktowaniu się z osobami pokrzywdzonymi oraz kierowanie na oddziaływania korekcyjno-edukacyjne.

Główne cele i zadania Zespołu Interdyscyplinarnego:

- budowanie lokalnego systemu jakości opieki i wsparcia dla rodziny i dziecka zgodnie z zapisami ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- zsynchronizowanie i wypracowanie standardów współpracy przedstawicieli różnych grup zawodowych i społecznych pracujących i zajmujących się problematyką przemocy.

Zadania Zespołu realizowane są przede wszystkim przez:

1. Inicjowanie przedsięwzięć mających na celu zwiększenie skuteczności działań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

2. Współdziałanie z jednostkami organizacyjnymi oraz innymi podmiotami przy opracowywaniu i wdrażaniu procedur i standardów związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.
3. Wdrażanie rozwiązań systemowych w zakresie przeciwdziałania przemocy – do realizacji przez jednostki, instytucje zajmujące się problemem przemocy domowej na terenie miasta.
4. Monitoring i ewaluację procesów wdrażania przez jednostki, instytucje zajmujące się problemem przemocy domowej procedur wypracowanych przez zespół.
5. Edukację społeczności lokalnej w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.
6. Poprawę skuteczności działań osób zobowiązanych i uprawnionych do przeciwdziałania przemocy oraz monitorowanie występowania przemocy w rodzinie, jej rozmiarów i skutków społecznych oraz efektywności podejmowanych działań.

Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Raczkach, którego koordynatorem jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Raczkach tworzą następujące podmioty:

- 1) Komenda Miejska Policji w Suwałkach – Posterunek Policji w Bakałarzewie,
- 2) Sąd Rejonowy w Suwałkach – Kuratorska Służba Sądowa,
- 3) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Raczkach,
- 4) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Raczkach,
- 5) Gimnazjum w Raczkach,
- 6) Szkoła Podstawowa w Raczkach,
- 7) Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Koramed” w Raczkach,
- 8) Parafia rzymsko – katolicka p.w. Trójcy Przenajświętszej w Raczkach.

Członkowie Zespołu są zawodowo powiązani z lokalnym środowiskiem i partnerami, mogą szybciej zidentyfikować problem klienta oraz mają wystarczające kompetencje do podjęcia interwencji.

Zespoły Interdyscyplinarne spotykają się w miarę potrzeb lecz nie rzadziej niż raz na trzy miesiące, posiedzenie ZI zwołuje koordynator. Na wniosek każdego z członków koalicji, w celu wypracowania szczegółowych rozwiązań problemów mogą być powoływane zespoły robocze. Spotkania zespołu są bazą tworzenia systemowych działań oraz wypracowania wspólnych decyzji dotyczących indywidualnych strategii pomocy.

W 2012r. Gminny Zespół Interdyscyplinarny spotkał się 22 razy, celem tych spotkań była próba rozwiązywania występujących w rodzinach problemów, takich jak:

- nadużywanie alkoholu,
- przemoc fizyczna oraz psychiczna,
- niezaradność życiowa,
- bezradność wychowawcza,
- inne konflikty rodzinne.

2. Praca socjalna

Jednym z głównych zadań gminy w zakresie pomocy społecznej jest wykonywanie pracy socjalnej. Praca socjalna dotyczyła niemal każdej rodziny zgłaszającej się po pomoc finansową, a także bardzo często osób, które nie korzystały ze świadczeń finansowych z tut. ośrodka. Pracownicy socjalni często musieli być mediatorami w sporach rodzinnych. Obejmowali swoją działalnością rodziny, w których sytuacja finansowa była dobra, a nawet bardzo dobra, jednak konflikty rodzinne, przemoc psychiczna bądź fizyczna, nałogi itp. miały negatywny wpływ na dobro małoletnich dzieci lub innych członków rodziny.

Praca socjalna jest to jedna z bardzo ważnych i pracochłonnych form pomocy, polegająca przede wszystkim na dotarciu do świadomości klienta, że pracownik socjalny chce i może mu pomóc, pod warunkiem, że on sam zaangażuje się w proces zmian. Pracownicy socjalni wpływają na zmianę życia indywidualnych osób oraz rodzin, którym służą w przypadkach nagłych sytuacji kryzysowych jak i codziennych, osobistych problemów. Pracownik socjalny często pełni funkcję „pogotowia ratunkowego” będąc po części prawnikiem, pedagogiem, psychologiem, pielęgniarką, doradcą czy po prostu cierpliwym słuchaczem. Niejednokrotnie pracownicy socjalni musieli zaoferować pomoc w skompletowaniu dokumentów w celu: skierowania osób na komisję do spraw orzekania o stopniu niepełnosprawności, uzyskania: zasiłku pielęgnacyjnego, dodatku mieszkaniowego, świadczeń rodzinnych, ustalenia prawa do emerytury lub renty.

Na terenie gminy pracę socjalną wykonuje 3 pracowników socjalnych (dwóch pracowników socjalnych oraz starszy pracownik socjalny). Teren gminy został podzielony na trzy rejony opiekuńcze.

Praca socjalna świadczona jest w następującej formie:

- 1) podejmowanie działań zmierzających do zabezpieczenia przed skutkami silnych mrozów, zaopatrywanie podopiecznych w opał oraz żywność,
- 2) pomoc podopiecznym w wypełnianiu wniosków na ustalenie stopnia niepełnosprawności,
- 3) pomoc przy składaniu wniosku o dowód osobisty,
- 4) objęcie dożywianiem w szkole dzieci, młodzieży oraz zorganizowanie posiłku dla osób starszych,
- 5) pomoc w rozwiązywaniu konfliktów rodzinnych, działania mediacyjne,
- 6) motywowanie osób zagrożonych alkoholizmem do podjęcia leczenia,
- 7) zapewnienie usług opiekuńczych osobom starszym, świadczonych przez opiekunki,
- 8) pomoc w załatwieniu pobytu i dotarciu do szpitala oraz hospicjum,
- 9) pomoc oraz udzielenie informacji w uzyskaniu świadczenia w formie dodatku mieszkaniowego,
- 10) działania interwencyjne w sytuacji osób czy rodzin zagrożonych, potrzebujących pomocy,
- 11) udzielanie osobom zgłaszającym się pełnej informacji o przysługujących im świadczeniach i dostępnych formach pomocy,
- 12) pomoc w uzyskaniu pomocy materialnej od organizacji pozarządowej,
- 13) pomoc w uzyskaniu świadczeń emerytalno - rentowych,
- 14) pomoc w uzyskaniu schronienia zimą, min. w placówce noclegowej,
- 15) organizowanie przewozu osób do DPS,
- 16) pomoc w uzyskaniu skierowania na turnusy rehabilitacyjne,
- 17) pomoc w uzyskaniu świadczeń materialnych PFRON,
- 18) pomoc w zorganizowaniu wyjazdu dzieci na kolonie letnie,

- 19) wsparcie w rozwiązywaniu problemu przemocy, udzielanie informacji o kompetencjach policji, sądu, prokuratury,
- 20) pomoc w docieraniu do ośrodków interwencji kryzysowej,
- 21) pomoc w umieszczaniu w szpitalu psychiatrycznym - za zgodą lub bez zgody w trybie nagłym,
- 22) podjęcie działań w celu umieszczenia osoby wymagającej całodobowej opieki w domu pomocy społecznej bez jej zgody,
- 23) sprawianie pogrzebu,
- 24) pomoc w uzyskaniu porady prawnej,
- 25) pomoc w formie rzeczowej (zbiórka obuwia i odzieży używanej).

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Raczkach współpracuje z różnymi instytucjami, które wspomagają działalność ośrodka tj.:

- współpraca z policją, prowadzenie wspólnych interwencji,
- współpraca ze szkołami, z wychowawcami oraz dyrektorami szkół, w zakresie realizacji obowiązku szkolnego oraz realizacji programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”,
- współpraca z psychologiem, pedagogiem w ramach zespołu interdyscyplinarnego,
- współpraca z lekarzem rodzinnym oraz pielęgniarką środowiskową (zgłaszanie osób do Zakładów Pielęgnacyjnych)
- współpraca z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – pracownik socjalny jest członkiem komisji,
- współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w Suwałkach – otrzymujemy raz w tygodniu wykaz ofert pracy, oraz szkoleń osób bezrobotnych, które następnie udostępniane są osobom poszukującym zatrudnienia. Pracownicy socjalni przeprowadzają z osobami rozmowy motywujące do aktywnego poszukiwania pracy,
- Zakładem Ubezpieczeń Społecznych, Kasą Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego – pomoc w wypełnianiu wniosków o rentę, występowanie z wnioskami o wydanie zaświadczeń potwierdzających wysokość świadczeń emerytalno-rentowych, informacje dot. zasiłków pogrzebowych,
- Szpitalem - współpraca przy przyznawaniu prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
- Kuratorami sądowymi – wymiana informacji niezbędnych do udzielenia właściwej i adekwatnej do potrzeb pomocy osobom opuszczających zakłady karne, ich rodzinom oraz innym osobom i rodzinom pozostającym pod kuratelą sądową.
- współpracą z PCPR w Suwałkach – w zakresie funkcjonowania ZI, rodzin zastępczych z naszego terenu, poradnictwa, w tym: prawnika, psychologa, terapeuty uzależnień oraz pracowników PCPR.

V REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU DODATKÓW MIESZKANIOWYCH

Dodatek mieszkaniowy jest świadczeniem pieniężnym wypłacanym przez gminę, mającym na celu dofinansowanie do wydatków mieszkaniowych ponoszonych w związku z zajmowaniem lokalu mieszkalnego. Pomoc ta przysługuje w przypadkach określonych przepisami ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach

mieszkaniowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 71, poz. 734 z późn. zm.) oraz Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 2001 r. w sprawie dodatków mieszkaniowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 156, poz. 1817 z późn. zm.)

Tabela nr 6. Dodatki mieszkaniowe przyznane i wypłacone w 2012 r.

Zadanie	Liczba decyzji przyznających dodatek mieszkaniowy	Plan na 2012 rok zł	Kwota świadczeń zł	Wskaźnik realizacji %
Dodatki mieszkaniowe	61	58 440	58 438,78	99,99

Źródło: Dane GOPS w Raczkach

Z pomocy w formie dodatków mieszkaniowych w 2012 r. skorzystały 33 rodziny (1 rodzina więcej niż w 2011 r.), wypłacono 372 świadczenia na łączną kwotę 58 438,78 zł. Wydano 66 decyzji, w tym 5 decyzji odmownych.

Tabela nr 7. Dodatki mieszkaniowe za lata 2009-2012 – wyszczególnienie

Wyszczególnienie		2009 rok		2010 rok		2011 rok		2012 rok	
		Liczba dodatków w mieszk.	Kwota dodatków mieszk. w zł	Liczba dodatków mieszk.	Kwota dodatków mieszk. w zł	Liczba dodatków mieszk.	Kwota dodatków mieszk. w zł	Liczba dodatków mieszk.	Kwota dodatków mieszk. w zł
Ogółem (wiersze 2+3+4+5)	1	408	64 178,33	396	63 632,34	378	59 375,36	372	58 438,78
z tego w zasobie	Gminnym	2	1 432,07	0	0	0	0	0	0
	Spółdzielczym	3	42 559,54	256	46 478,19	252	42 061,27	288	43 880,71
	Wspólnot mieszkaniow.	4	18 693,64	116	15 028,92	96	16 164,77	72	13 831,32
	Innym	5	1 493,09	24	2 125,23	30	1 149,32	12	726,75

Źródło: Dane GOPS w Raczkach

Decyzje wydawane są na okres 6 miesięcy, a ewentualna zmiana sytuacji rodzinnej i materialnej nie ma wpływu na wysokość dodatku. Jeśli jednak wnioskodawca zalega z płatnościami za czynsz w okresie pobierania dodatku dłużej niż 2 miesiące, dodatek zostaje wstrzymany.

VI REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU ŚWIADCZEŃ RODZINNYCH WRAZ Z PRZYSŁUGUJĄCYMI DODATKAMI

Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. Nr 139, z 2006 r. poz. 992 z późn. zm.) określa warunki nabywania prawa oraz zasady ustalania, przyznawania i wypłacania świadczeń rodzinnych.

Świadczenia rodzinne obejmują:

- zasiłek rodzinny wraz z dodatkami do zasiłku rodzinnego z tytułu: urodzenia dziecka, opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego, samotnego wychowywania dziecka, wychowywania dziecka w

rodzynie wielodzietnej, kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego, rozpoczęcia roku szkolnego, podjęcie przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania (na dojazd do szkoły lub zamieszkanie w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły),

- jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się dziecka,
- świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny oraz świadczenie pielęgnacyjne.

Prawo do zasiłku rodzinnego i dodatków do tego zasiłku przysługuje:

- ✓ rodzicom, jednemu z rodziców albo opiekunowi prawnemu dziecka;
- ✓ opiekunowi faktycznemu dziecka,
- ✓ osobie uczącej się (osoba pełnoletnia ucząca się, niepozostająca na utrzymaniu rodziców w związku z ich śmiercią lub w związku z ustaleniem wyrokiem sądowym lub ugodą sądową prawa do alimentów z ich strony).

Zasiłek rodzinny do dnia 31.10.2012 r. przysługiwał, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekraczał kwoty 504,00 zł lub 583,00 zł w przypadku, gdy członkiem rodziny było dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności.

Zasiłek rodzinny od dnia 01.11.2012 r. przysługuje, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty 539,00 zł lub 623,00 zł w przypadku, gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności.

Zasiłek rodzinny przysługuje do ukończenia przez dziecko 18 roku życia lub nauki w szkole, jednak nie dłużej niż do ukończenia 21 roku życia albo 24 roku życia, jeżeli kontynuuje naukę w szkole lub w szkole wyższej i legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności.

Dodatki do zasiłku rodzinnego przysługują, gdy przysługuje prawo do zasiłku rodzinnego.

Tabela nr 8. Kwoty świadczeń rodzinnych

ZASIŁEK RODZINNY		
Okres obowiązywania	Wyszczególnienie	Kwota zasiłku
od 1 listopada 2009 r. do 31 października 2012 r.	na dziecko do ukończenia 5 roku życia	68 zł
	na dziecko powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia	91 zł
	na dziecko powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia	98 zł
od 1 listopada 2012 r.	na dziecko do ukończenia 5 roku życia	77 zł
	na dziecko powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia	106 zł
	na dziecko powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia	115 zł

Źródło: Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 11 sierpnia 2009 r. (Dz. U. z 2009r. Nr 129 poz.1058) oraz z dnia 10 sierpnia 2012 r. (Dz. U z 2012r. poz. 959)

Tabela nr 9. Kwoty dodatków do zasiłku rodzinnego i wysokość pozostałych świadczeń

DODATKI DO ZASIŁKU RODZINNEGO		
Dodatki do zasiłku rodzinnego z tytułu :	Kwota dodatku	Okres pobierania
urodzenia dziecka	1000 zł	jednorazowo
opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	400 zł	miesięcznie
samotnego wychowywania dziecka	170 zł	na dziecko, nie więcej jednak niż 340 zł na wszystkie dzieci
	lub 250 zł	na dziecko niepełnosprawne, nie więcej niż 500 zł na wszystkie dzieci
wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	80 zł	na trzecie i następne dziecko
kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	60 zł	miesięcznie na dziecko do 5 lat
	80 zł	miesięcznie na dziecko od 5 do 24 lat
rozpoczęcia roku szkolnego	100 zł	jednorazowo
podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	90 zł lub 50 zł miesięcznie,	pobierany przez 10 miesięcy (wrzesień-czerwiec)
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	1 000 zł	jednorazowo
Zasiłek pielęgnacyjny		153 zł miesięcznie
Świadczenie pielęgnacyjne		520 zł miesięcznie

Źródło: Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 sierpnia 2012 r. (Dz. U z 2012r. poz. 959)

Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka - przyznanie prawa do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się żywego dziecka do końca 2012 r. było niezależne od wysokości dochodów. Zapomoga przysługuje: matce lub ojcu dziecka; opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu dziecka (oznacza to osobę faktycznie opiekującą się dzieckiem, jeżeli wystąpiła z wnioskiem do sądu rodzinnego o przysposobienie dziecka).

Świadczenia opiekuńcze, w tym:

- **zasiłek pielęgnacyjny** - przyznaje się w celu częściowego pokrycia wydatków wynikających z konieczności zapewnienia opieki i pomocy innej osoby w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji. Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje: niepełnosprawnemu dziecku; osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności; osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia; osobie, która ukończyła 75 lat. Wysokość zasiłku pielęgnacyjnego wynosi 153,00 zł miesięcznie.
- **świadczenie pielęgnacyjne z tyt. rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie**

ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji, albo osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności przysługuje: matce albo ojcu, innym osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. Nr 9, poz. 59, z późn. zm.) ciąży obowiązek alimentacyjny, z wyjątkiem osób o znacznym stopniu niepełnosprawności, opiekunowi faktycznemu dziecka (tj. osobie faktycznie opiekującej się dzieckiem, która wystąpiła z wnioskiem do sądu rodzinnego o przysposobienie dziecka). Osobie innej niż spokrewniona w pierwszym stopniu, na której ciąży obowiązek alimentacyjny, przysługuje świadczenie pielęgnacyjne, w przypadku gdy nie ma osoby spokrewnionej w pierwszym stopniu albo gdy osoba ta nie jest w stanie sprawować opieki nad osobą legitymującą się ww. orzeczeniem o niepełnosprawności. Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje w wysokości 520,00 zł miesięcznie.

W okresie od stycznia do grudnia 2012 r. wypłacono następujące świadczenia:

- 1) Zasiłki rodzinne w liczbie 8.286 świadczeń, na kwotę – 730.662,00 zł;
- 2) Dodatki do zasiłków rodzinnych:
 - z tytułu urodzenia dziecka w liczbie 25 świadczeń, na kwotę - 25.000,00 zł,
 - opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego w liczbie 232 świadczeń, na kwotę – 81.820,00 zł,
 - z tytułu samotnego wychowywania dziecka w liczbie 355 świadczeń, na kwotę – 60.350,00 zł,
 - z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego do 5 roku życia w liczbie 44 świadczeń, na kwotę – 2.640,00 zł,
 - z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego powyżej 5 roku życia w liczbie 244 świadczeń, na kwotę – 19.520,00 zł,
 - z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego w liczbie 540 świadczeń, na kwotę – 54.000,00 zł,
 - z tytułu podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania, związanych z zamieszkaniem w miejscowości, w której znajduje się szkoła w liczbie 106 świadczeń, na kwotę – 9.540,00 zł,
 - z tytułu podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania, związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła w liczbie 1.245 świadczeń, na kwotę – 62.250,00 zł,
 - z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej w liczbie 1.922 świadczeń, na kwotę – 153.760,00 zł.

Ogółem wypłacono 12.999 świadczeń na kwotę 1.199.542,00 zł.

- 3) Świadczenia opiekuńcze:
 - zasiłki pielęgnacyjne w liczbie 1.421 świadczeń, na kwotę – 217.413,00 zł,
 - świadczenia pielęgnacyjne w liczbie 678 świadczeń, na kwotę – 348.071,43 zł.
- Ogółem wypłacono 2.099 świadczeń opiekuńczych na kwotę 565.484,43 zł.**
- 4) Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka:
 - wypłacono 49 świadczeń, na kwotę 49.000,00 zł.

Ogółem wypłata zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami, świadczeń opiekuńczych, jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka wyniosła – 1.814.026,43 zł.

Tabela nr 10. Wydatki na świadczenia i świadczeniobiorcy świadczeń rodzinnych z dodatkami w okresie I-XII 2012 r.

Wyszczególnienie		Liczba świadczeń	Kwota w zł
Zasiłki rodzinne		8.286	730.662,00
Dodatki do zasiłków rodzinnych z dodatków ogółem z tytułu:		4.713	468.880,00
dodatki przyznane z tytułu:	- urodzenia dziecka	25	25.000,00
	- opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	232	81.820,00
	- samotnego wychowywania dziecka	355	60.350,00
	- wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	1.922	153.760,00
	- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	288	22.160,00
	- rozpoczęcia roku szkolnego	540	54.000,00
	- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	1.351	71.790,00
Zasiłki rodzinne wraz z dodatkami		12.999	1.199.542,00
Zasiłki pielęgnacyjne		1.421	217.413,00
Świadczenia pielęgnacyjne		678	348.071,43
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka		49	49.000,00
RAZEM		15.147	1.814.026,43

Źródło: Dane GOPS w Raczkach

Realizacja składek ZUS opłaconych od świadczeń pielęgnacyjnych przedstawia się następująco:

- opłacono 229 składek emerytalno-rentowych na kwotę – 30.817,00 zł,
- opłacono 119 składek zdrowotnych na kwotę – 5.569,20 zł.

Ogółem wpłata składek do ZUS za okres I-XII 2012 roku wyniosła 36.386,20 zł.

Tabela nr 11. Wydatki na składki społeczne i zdrowotne opłacone w okresie od I – XII 2012r.

Wyszczególnienie	Liczba świadczeń	Kwota w zł
Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe	229	30.817,00
Składki na ubezpieczenie zdrowotne	119	5.569,20
Razem	348	36.386,20

Źródło: Dane GOPS w Raczkach

VII REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO ORAZ POSTĘPOWANIE WOBEC DŁUŻNIKÓW ALIMENTACYJNYCH

Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2012 r. poz. 1228 z późn. zm.) określa warunki nabywania prawa oraz zasady ustalania, przyznawania i wypłacania świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz zasady postępowania wobec dłużników alimentacyjnych.

1. Warunki i tryb otrzymania świadczeń z funduszu alimentacyjnego:

- ✓ bezskuteczna egzekucja alimentów przez co najmniej dwa miesiące,
- ✓ dochody rodziny nieprzekraczające 725 zł (netto) miesięcznie,
- ✓ osoba uprawniona nie ma ukończonych 18 lat lub 25 lat, jeżeli uczy się w szkole lub szkole wyższej albo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności – bezterminowo,
- ✓ świadczenia wypłacane są w kwocie zasądzonych alimentów, nie wyższej jednak niż 500 zł na osobę uprawnioną (dziecko),
- ✓ świadczenia przyznawane są na okres od 1 października do 30 września następnego roku.

Prawo do świadczeń z FA ustala się na okres świadczeniowy począwszy od miesiąca, w którym wpłynął wniosek do organu właściwego wierzyciela. Prawo do świadczeń z FA mają zarówno dzieci wychowywane przez samotnych rodziców, jak i dzieci z rodzin pełnych. Za bezskuteczną uważa się egzekucję, w wyniku której w okresie ostatnich dwóch miesięcy nie wyegzekwowano pełnej należności z tytułu zaległych i bieżących zobowiązań alimentacyjnych; za bezskuteczną egzekucję uważa się również niemożność wszczęcia lub prowadzenia egzekucji alimentów przeciwko dłużnikowi alimentacyjnemu przebywającemu poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, w szczególności z powodu:

- braku podstawy prawnej do podjęcia czynności zmierzających do wykonania tytułu wykonawczego w miejscu zamieszkania dłużnika,
- braku możliwości wskazania przez osobę uprawnioną miejsca zamieszkania dłużnika alimentacyjnego za granicą.

W okresie od 01.01.2012 r. do 31.12.2012 r. wydano 47 decyzji w sprawach dotyczących świadczeń z funduszu alimentacyjnego i dokonano ogółem 523 wypłat świadczeń na kwotę 180.497,00 zł.

Według stanu na dzień 31.12.2012 r. w gminie Raczkki było 47 dłużników alimentacyjnych.

2. Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych:

Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów reguluje zasady postępowania wobec dłużników alimentacyjnych.

W przypadku gdy dłużnik alimentacyjny uniemożliwia przeprowadzenie wywiadu alimentacyjnego lub odmówił: złożenia oświadczenia majątkowego, zarejestrowania się w powiatowym urzędzie pracy jako bezrobotny albo poszukujący pracy, bez uzasadnionej przyczyny, w rozumieniu przepisów o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, wykonywania prac społecznie użytecznych, prac interwencyjnych, robót publicznych, prac na zasadach robót publicznych albo udziału

w szkoleniu, stażu lub przygotowaniu zawodowym dorosłych - organ właściwy dłużnika składa wniosek o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553, z późn. zm.⁴⁾) oraz kieruje wniosek do starosty o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego.

Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych ma na celu odzyskanie wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Egzekucję alimentów prowadzi komornik sądowy oraz komornik skarbowy, z którymi na bieżąco współpracuje pracownik GOPS.

Działania wobec dłużników alimentacyjnych w okresie od stycznia do grudnia 2012 r.:

- przeprowadzenie wywiadu alimentacyjnego z dłużnikiem – 47 osób,
- zobowiązanie dłużnika do zarejestrowania się jako osoba bezrobotna - 9 osób,
- skierowanie do urzędu pracy wniosku o objęcie aktywizacją zawodową dłużnika – 6 osób,
- wniosek do prokuratury o ściganie dłużnika za przestępstwo uporczywej nie alimentacji – 12 osób,
- wniosek do starosty o zatrzymanie prawa jazdy dłużnikowi - 4 osoby,
- wpisanie dłużnika do Krajowego Rejestru Dłużników ERIF - 33 osoby.

Na skutek podjętych działań wobec dłużników alimentacyjnych za pośrednictwem komornika otrzymano kwotę 64.644,06 zł zwróconą przez dłużników z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego, z czego 20 % stanowi dochód własny gminy wierzyciela, 20 % dochód własny gminy dłużnika, 60% wraz z odsetkami ustawowymi stanowi dochód budżetu państwa. Z tytułu zwróconych przez dłużników alimentacyjnych świadczeń z funduszu alimentacyjnego na dochód gminy Raczki została przekazana kwota 23.955 zł.

VIII REALIZACJA ZADAŃ W RAMACH RZĄDOWEGO PROGRAMU WSPIERANIA NIEKTÓRYCH OSÓB POBIERAJĄCYCH ŚWIADCZENIA PIELEGNACYJNE

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Raczkach realizował zadanie zleczone w ramach rządowego programu wspierania niektórych osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne na podstawie:

- uchwały Rady Ministrów Nr 234/2011 oraz rozporządzenia z dnia 27 grudnia 2011 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu wspierania niektórych osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne w okresie od stycznia do marca 2012 r. (Dz. U. Nr 295, poz. 1746),
- uchwały Rady Ministrów Nr 75/2012 oraz rozporządzenia z dnia 9 maja 2012 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu wspierania niektórych osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne w okresie od kwietnia do czerwca 2012 r. (Dz. U. z dnia 18 maja 2012 r., poz. 551),
- uchwały Rady Ministrów Nr 104/2012 oraz rozporządzenia z dnia 25 czerwca 2012 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu wspierania niektórych osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne w okresie od lipca do grudnia 2012 r. (Dz. U. z dnia 28 czerwca 2012 r., poz. 732).

Prawo do dodatków przysługiwało osobom mającym ustalone prawo do świadczenia pielęgnacyjnego na dziecko przyznane na podstawie ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2006 r. Nr 139, poz. 992, z późn. zm.) w 2012 r. Pomoc jest finansowana z budżetu państwa. W ramach tego zadania wypłacono 133 świadczenia, na kwotę 13.300 zł.

W roku 2012 na realizację zadań zleconych Gminie w dziale 852 rozdz. 85212 § 2010 (świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego) został przyznany plan dotacji celowej w kwocie 2 033 981 zł; wykorzystano środki w wysokości 2 025 340,43 zł. Zadania zostały wykonane w 99,58%.

IX PODSUMOWANIE I POTRZEBY OŚRODKA

W niniejszym sprawozdaniu starałam się przedstawić zadania, jakie GOPS zrealizował w 2012 roku, jednak muszę dodać, że nie wszystkie nasze działania można przedstawić w tabelkach i wykresach.

Zakres działań pracowników GOPS stosowanych wobec osób i rodzin korzystających z pomocy jest bardzo rozległy. Wymaga wszechstronnej wiedzy, umiejętności, narzędzi niezbędnych do odpowiedniego pokierowania sprawami ludzi, wspierania ich, a nie wyręczania. Działania te mają być skuteczne i efektywne, mają służyć wzmocnieniu rodziny, aktywizować i usamodzielniać. Nasza praca skupia się na tych celach. Nieustające nowelizacje ustawy o pomocy społecznej oraz ustaw i rozporządzeń wykonawczych, kładą coraz większy nacisk na prawidłowo prowadzoną pracę socjalną oraz powodują stałe rozszerzenie zadań realizowanych przez pomoc społeczną.

Niestety nie zawsze pomoc z naszej strony wygląda tak, jak byśmy sobie tego życzyli, często wynika to z braku chęci współpracy z drugiej strony, wynikającą z wrodzonej bezradności lub będącej wynikiem choroby bądź zaburzeń psychicznych. Zdarzają się również przypadki w których ze naszej działalności ograniczona jest przez przepisy prawne i mimo tego, że w danym przypadku uważamy, iż np. pomoc finansowa byłaby konieczna, nie możemy jej udzielić, bo w danym przypadku ustawa mówi inaczej. Zdarza się również, że nie mamy żadnych informacji na temat danej osoby lub rodziny zamieszkującej na terenie gminy i wymagających wsparcia. Jesteśmy tylko ludźmi i dlatego nie zawsze docieramy do środowisk, gdzie potrzebna jest pomoc, dlatego apelujemy: jeżeli znacie Państwo rodziny, bądź osoby, którym potrzebna jest pomoc z tutaj ośrodka pomocy społecznej, prosimy o sygnał z Państwa stron. My jeżeli tylko będziemy w stanie coś zrobić i dana osoba wyrazi chęć współpracy z nami, z pewnością tej pomocy udzielimy.

X WYKAZ TABEL

WYKAZ TABEL		STRONA
Tabela nr 1.	Wykonanie budżetu Ośrodka Pomocy Społecznej za 2012 r.(w zł)	3
Tabela nr 2.	Realizacja świadczeń z podziałem na miejscowość Raczki i pozostałe wsie	4
Tabela nr 3.	Zadania własne w 2012 r.	7
Tabela nr 4.	Środki finansowe wykorzystane na realizację Programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” w 2012 r.	8
Tabela nr 5.	Uczniowie korzystający z Programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” realizowanego w okresie od dnia 02.01.2012 r. do dnia 21.12.2012 r.	8
Tabela nr 6.	Dodatki mieszkaniowe przyznane i wypłacone w 2012 r	13
Tabela nr 7.	Dodatki mieszkaniowe za lata 2009-2012 – wyszczególnienie	13
Tabela nr 8.	Kwoty świadczeń rodzinnych.	14
Tabela nr 9.	Kwoty dodatków do zasiłku rodzinnego i wysokość pozostałych świadczeń.	15
Tabela nr 10.	Wydatki na świadczenia i świadczeniobiorcy świadczeń rodzinnych z dodatkami w okresie I-XII 2012 r.	17
Tabela nr 11.	Wydatki na składki SPOŁECZNE i zdrowotne opłacone w okresie od I – XII 2012r.	17

Spis treści

I	Organizacja działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej	1
II	Wykorzystanie środków finansowych w 2012 roku	2
III	Świadczenia z pomocy społecznej i ich realizacja	3
IV	Pozostała działalność	9
V	Realizacja zadań z zakresu dodatków mieszkaniowych	12
VI	Realizacja zadań z zakresu świadczeń rodzinnych wraz z przysługującymi dodatkami	13
VII	Realizacja zadań z zakresu funduszu alimentacyjnego oraz postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych	18
VIII	Realizacja zadań w ramach rządowego programu wspierania niektórych osób pobierających świadczenia pielęgnacyjne	19
IX	Podsumowanie i potrzeby ośrodka	20
X	Wykaz tabel	21